

N^{RO} 1.

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższem Dzwoleniem

W WILNIE V. S. 2. STYCZNIA 1804. ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga S. V. 22. Grudnia

G. L. Helwich będzie przy artylleryi. G. M. Grawe mianowany Szelem 7 pólku artylleryi i inspektorem na miejscu jego G. M. Siwers będzie Szelem 6 pólku artylleryi. G. M. Łazarzew Szelem pólku 9. Od armii G. M. Baranowski został komendantem w Tobolsku i Szelem pólku garnizonowego. Majorowie zostali podpułkownikami. Maleow, Merlin Gargoldi i Nikitin Two-rogow wszyscy z artylleryi. pólkownik Ungern Sternberg przyjęty do służby w S. Peterb. pólku grenadyerów; podpułkownik Łopotow będzie komendantem garnizonu Neiszlotskiego.

z Wiednia 22. Grudnia.

Kapitał instytutu ubogich przez dobrowolne ofiary urosł w r. ter. do 659 t. zł. ryń. co wystarcza na utrzymywanie znacznej liczby osób, z których wiele do fabryk oddano.—Do Triestu od 1 Listop. zawinęło 243 kupieckich okrętów, najwięcej z morza Czarnego.—W Belgradzie Basza nie jest tak był dawniej absolutnym; dzieli z nim władzę 4 Urzędnicy; każdy prócz domowników utrzymuje 200 zbrojnych; każdy na rok wydać przynajmniej 120 t. piastrow; każdy znaczną sumę zgromadza na przyszłe potrzeby; wszyscy zaś są w porozumieniu z Passwanem Oglou, i mogą z nim wystawić 100 t. żołnierza w potrzebie; dlatey przyczyni związek ich jest bardzo poważany i straszny w bliższych Prowincjach.—Mieszkańce Romelii od rozbojników zagrożeni biorą się do broni; zniósł sił swoich słabość szukają wsparcia u Porty.—Z Triestu i Fiume wiele okrętów kupcy posyła do wysp Antylskich z produktami krajowemi; odebrawszy wiadomość że Francuzi wojny handel ogłosili narodom neutralnym do swoich osad.—Kasperi z inżynierem Muha i kilku innemi dokończył niedawno mapę rzeki Dniestru aż do uścia w Czarne morze pod Odessą, w przeciągu mil Niem. 150. Spodziewamy się wielkich zysków dla handlu Galicyjskiego, jak tylko uprzątnione będą zawady żegluge tamujące. Poseł Angielski Drummond na własną prośbę odwołany wyjechał z Konstantinopola, dla poratowania zdrowia w oyczynie, zastąpił miejsce Stratton.—Elektor Bawarski nie przestaje dopominać się nadgrdy za ustąpioną część Biskupstwa Aichstadt. Elektorowi Salzburgskiemu; dwór nasz od niego żąda 600 t. zł. ryń. za wydatekłożony na ruszenie wojska, gdy Bawarczykowie Oberhausen zajmowali.

z Londynu 22. Grudnia.

Spokojni dziś jesteśmy względem floty pod Brestem krążącej; wytrzymała nawalność strasliwą; okręta były nieraz w niebezpieczeństwie rozbicia się i zatonięcia; wszystkie jednak trudności przełamał cierpliwością i wytrwaniem Admirał Cornwallis; pierwszy on dokazał, że żadnemu nie zdarzyło się dotąd, że stanowiska poruczone przy nieprzyjacielskich brzegach zachował, a uszkodzone statki odesławszy co portów, z innemi krążyć nie przesadzie pod wyspą Ouessant; przez co zapobiegł wyściu pod żagle floty nieprzyjacielskiej, i najechaniu podobno Irlandyi; dziś mniej lękamy się napasć; albowiem Admiralicja znacznie zmocniła eskadrę Cornwalisa; gdyby nawet Francuzi pilność

jego omylić potrafili, znajdą blisko brzegów Irlandzkich inną flotę dość potężną, która ich zamysły w niwecz obrócić zdola. Dywizya pod Brestem krążąca zchwyciła statek pływający z S. Domingo; niedostatek żywności i pieniędzy, choroby; wojna z Murzynami zacięta, do tego przyczyniły się G. Rochambeau, że z ostatkami wojsk swoich w Cap mieście zamknąć się musiał.—Okręta z Indyi wschodniej przybyła wiadomość niepewną przyniosła, że Admirał Rainer zabrat bez odporu żadnego w Pondichery eskadrę Francuską, którą Lincoln przyprowadził; składała się z okrętu, kilku fregat i statków przewozowych; wódz Angielski był wczesnie przestrzeżony o zaczętej wojnie, Francuzki komendant o tém bynajmniej nie wiedział.

Wojenny Minister Bragge opisał Parlamentowi stan dzisiejszy lądowej potęgi narodu naszego. W r. 1802 Brytannia W. liczyła 109 t. żołnierza, dziś ma 167 t. to jest 58 t. więcej; z których 38 t. rezerwę składa, 20 t. do regularnych regimentów wcielono. W Anglii, Szkocyi, Irlandyi mamy żołnierza ogółem 120 t. w osadach zamorskich 38 t. w Indyi wschodniej 23 t. milicyę 3 narodów wynoszą 110 t. więc ogółem jest regularnego wojska i milicyi ćwiczonej 300 t. Ochotników w Anglii i Szkocyi 380 t. w Irlandyi 94 t. Do liczby nie wchodzi zagraniczne regimenty niż zaciągione, lub które zaciągac kazano. Na utrzymanie tej potęgi, prosił Minister o 11 mill. 200 t. FS. Mówili w izbie niższej Wickham, Pitt, Fox, Addington, Yorke; nakoniec wszyscy na jedno się zgodzili, a pomienioną sumę dać kazano. Castelreagh donosił że od 9 miesięcy rozdano między lud 360 t. sztuk rozmaitej broni; Admiralicja ma 409 okrętów uzbrojonych rozmaitej wielkości i jeszcze 800 małych statków budować i opatrzyć kazala na spotkanie floty francuskiej.—Potwierdziła się wiadomość o poddaeniu eskadry Admirała Duckworth miast portowych w S. Domingo; Marc, Dauphin; G. G. Brunet i Lefeyre ofiarowali w Cayes kapitulacyą; zawieszenie broni na dni 10 podpisano z niemi.—Odnawia się pogłoska, że dwór Madrycki nie mile przyjął przedaz Louisiany Amerykanom, i protestacyą uczynił; z drugiey strony Ziednoczone stany do Króla Katolickiego wysyłaia Gubernatora Philadelfii Kean chcąc z nim traktować o nabycie Florydy. Trudno nie widzieć że Hiszpania sprawiedliwą ma przyczynę lękać się sąsiedztwa Republikantów z osadami obszernymi, które ma w Ameryce.

Skarb Elektorski z Hannoweru wyprowadzony przed wtargnięciem Francuzów, tu przywiozła fregata Clyde, i w banku złożyła.—Gł. Grinfield i komendant eskadry Hood zakończywszy pomyślnie wyprawę do Batawskich osad Barbice, Demarary, Essequibo; powrócili do Barbados; podobno wkrótce nastąpi nowa do Surinam, gdzie nieprzyjaciel zgromadził większą potęgę. Podbite osady komendantowi Angielskiemu Nicholson daia roczney gazy 3 t. FS. Porty Francuskie, najbardziej Boulogne, tak są dziś opatrzone licznym żołnierzem, baterjami, zamkami, że floty bezpiecznie w nich stać może, a wodzowie nasi przekonali się o trudności szturmowania z pomyślnym skutkiem.—Po wielu miastach Angielskich niespokojni ludzie rozrzucaia pisma podpalające lud

do buntu i rozruchów; rząd ofiarował znaczną nadgródę temu kto wyłowi pisarzów. — Po wielu z obustron przeszkodach nakoniec przystąpiliśmy do zamiany jeńców; nappierwsi będą uwolnieni GG. Mogan i Nognes, za G. Baird; który był naczelnikiem wojsk wschodniej kompanii w Egipcie, ten niedawno powracając do cyrozy z wielkimi dostatkami, został pojmany przez korsarza Francuzkiego. Lord Holland Synowiec Foxa we Włoszech jest przytrzymany od nieprzyjaciela. — W mieście Madras 70 bogatych domów pożar obrócił w perzynę. — H. Buonaparte miał zaślubić w Baltimore bogatą Amerykankę Patterson. Na wyspie Ceylan choroby zakaźliwe wstrzymały wojnę; z armii naszej umarło tysiąc Europejczyków, 30 Oficerów, 10 t. Indyanów.

Ministrowie starają się dopełnić wojsko regularne i rezerwę; lecz werbunek zawsze trudny; każdy oboiera służyć z ochotnikami, Hrabstwo Midlessex nie dostarczyło jeszcze z t. inne mniej lub więcej. — Politycy roztrząsają pytanie: wyładują teraz Francuzi; czyliż rzecz skończy się na postrachu. Sam Buonaparte trudność może rozwiązać. Kto mówi, że dla wielkich trudności lądowanie nie podobne, Konsula nie zna; przewidział przeszkody, ufa szczęściu swojemu, trwa w przedsięwzięciu, Anglicy nie na los dawać nie powinni. Dajmy że wyładuje nieprzyjaciół; w ten czas naród zbawienia szukać powinien w odwadze i stałości. Niech obywatele będą wcześniej ostrzeżeni o niebezpieczeństwie, ażeby gdy przyjdzie potrwożeni nie byli, niech myślą że lądowanie jest podobne, ażeby gotowali się do potkania wojsk do boju wprawionych. Pilność i doświadczenie Admiratów naszych spodziewać się kaze, iż Francuzi nie przyjdą do brzegów niepostrzeżeni; życzyć trzeba gdybyśmy na morzu rozprawić się mogli; tam nasz element, zwycięstwo nie trudne i nie wątpliwe. Bo na lądzie bitniejszy jest nieprzyjaciół; nie trzeba podchlebiać i lękać narodu. Anglikom dawno nie znałome wojny lądowej tylko z imienia, odgłosu, i podatków, które na to składają; trudno rolnikom, rzemieślnikom, bogaczom, kupcom, bankierom odbiegać domów, zabaw i pokojnych i rozrywek, ażeby się poddać mieli cierpliwie karności i wojskowej, znosić trudy bez zamieszania i bojaźni.

W każdym rodzaju rzadcy są ludzie wielcy; i wielkiego wódza nie łatwo znajdziesz, któryby jeden ogarnął obronę całego kraju. Było żądaniem Anglików, ażeby X. York przyjdano ku pomocy radę wybraną z doświadczonych Generatów; inaczej zdało się Ministrom; powiedzieli że wódz najwyższy zawsze mocen jest radzić się kogo zechce. Dziś gdyby nawet kto równym był Marlborugowi, nie miałby jeszcze talentów potrzebnych w tak trudnym dziele. Z drugiej strony nie podobala się politykom Londyńskim mowa Prezydenta Jeffersona do Kongressu; te najbardziej wyrazi, gdzie uwielbia oświeconą politykę Konsula, rozsadek głęboki, gorące pragnienie utrzymania pokoju z Ameryką; i drugie w których ubolewa nad osłabieniem narodów zawziętych na własną zgubę, nędzą, zniszczeniem krajów Europejskich. W tych wyrazach upatrujemy zbyteczne do Francji przywiązanie Jeffersona, i przyganę rządowi Angielskiemu, który do oręza porwał się nappierwszy. — Cóż sami politycy ganią Ministrów nieczynność. Gdyby, mówią znali potęgę i dostatki narodowe, gdyby onych użyć umieli, gdyby potrafili zapalić Anglików, nie siedzielibyśmy w domu, czekając aż się podobna Konsulowi do skutku przywieść pogrózki swoje, uprzedzilibyśmy Francuzów; gdyby Chatham dziś powstał, dawno nieprzyjacielskie porty byłyby zburzone, spalone floty, niechcane i podbite nadmorskie prowincje.

Utrzymuje się pogłoska że rząd nasz jeszcze myśli o zajęciu Alexandryi. Zgadza się z polityką, kraj zabrać o którym nie zapomnieli nieprzyjaciół, zamysłu jego w niwecz obrócić, zwłaszcza gdy ten kraj sam przez się bronić

się nie może; lecz wątpimy gdyby to podobac się mogło Turkom w Constantinopolu; względem Mameluków pewni jesteśmy, że z radością widzieliby powracające do Egiptu woyska Angielskie. — Chociaż porty i nasze brzegi są nappierwsi przysposobione do obrony, tak dalece, iż zdaniem Inżynierów nie już przydać niemożno, lękała się przecież niektórzy wtargnienia Francuzów, rozumiejąc, iż wielkie floty podczas nawałności lub morskiej ciszy nie wstrzymają lekkiej floty. Przewidziała ten przypadek Admiralicja, więc kilkaset małych uzbraja. Dziwno jest naszym Officerom, że Konsul port Boulogne wybrał do wielkiej wyprawy. Dunquerque jest wygodniejszy. Podobno rozumiał rząd Francuzki, że bliższosć miejsca większą trwogę rzuci na Anglików, osmieli Republikantów. Przy końcu ostatniej wojny rozumieł Francuzi, że floty ich i woyska w Boulogne zgromadzone przymusiły nas do pokoju; toż samo dziś spodziewają się dokazać. Przyszłe bezpieczeństwo i honor narodu wyciąga, żebyśmy tę myśl i nadzieję odiełi nieprzyjacielowi.

Wyprowadzenie tysiącznych statków z portu na morską głębinę potrzebuje czasu długiego; zawsze floty nasze mogą pospieszyć na miejsce. Jeżeli wiatr będzie pomyślny, zatopimy flotyllę; podczas ciszy ta powoli żeglując da czas Anglikom przygotowania się do obrony; słowem na zniszczenie potęgi nieprzyjacielskiej dość nam wystać 200 batów, 10 fregat, 20 korwet, 5 okrętów liniowych. Nie będziemy już atakować Boulogne i drugih portów; eskadry nasze doświadczeniem wyuczone nie zbliżają ku brzegom, lecz na morzu otwartem czekać będą. Na to odpowiadał Francuzi! Nie straszemy Anglików; dzieci tylko i niewiasty lękać się zwykły, nie rycerscy ludzie. Anglicy, dobrze wiadomo Europie, są w domu i pokojni; ufać liczyć 200 batów, 10 fregat, 20 korwet, 5 okrętów; nie ma u nich żadnego rozruchu; manufakturzysta pilnie rękodziel, prawnik sądów, rolnik pluga, kupcy i bankierowie magazynów i kantorów, oratorowie nawet Parlamentowi są śmiałomi! Nie dawno Admiralicja Angielscy chełpiłi się z zniszczenia floty Francuzkiej, z palenia portów Granville, Dieppe, Fecamp, Boulogne, Calais, Havre; według ich powieści, jużemy zarzucili sami płaskie statki poznając ich ułomność. Dziś rzecz nowa! eskadry Angielskie doświadczeniem nauczone zbliżać się więcej do portów nie będą! Prawdziwie dobry początek, lecz nie na tym przestać należy. Może za czasem nieprzyjaciół żalować, iż na otwartym morzu czekał wyjścia floty; lepiej byłoby odwołać oświadczenie d 8. Marca uczynione, wieczną pamiątkę zley wiary i nierzetelności.

O granic Szwajcarskich 20. Grudnia.

Wkrótce podobno kraj Szwajcarski będzie oswobodzony od wojsk przzymierzonych; już 27. półbrigada Canton Vaud opuściwszy przez Bernie ku granicom Francuzkim pospiesza, ztamtąd mając iść do Arras; podobnym sposobem garnizon z Arau wyciągnął, i 13. regiment strzelców z Zurich; zostanie jednak do pewnego czasu 12. regiment huzarów. Zjazd w Schaffhausen zgalił posiedzenia swoje; spory o granice, zamiany, wzajemne indemnizacje będą wkrótce ułatwione; posłowie traktują na piśmie. — Król Szwedzki bawi w Munich oglądając pilnie szkoły, i szpitale, gabinety i cokolwiek w mieście lub Elektorckich pałacach jest uwagi godnym. — Z Hanau Elektor Hesse Casselski posłał regiment wojsk swoich na prośbę X. Orange de Fuldy, gdzie wybuchnąć miały wielkie zamierzania. — Rady wielkie Szwajcarskich Cantonów zatrudniają się zmniejszeniem podatków, i sprawiedliwym rozkładem, ażeby nikt uciśniony nie był. Akt pośredniczy Konsula przywrócił spokójność; spory zachodzące nappierwsi o granice z nowymi Cantonami Vaud. S. Gall, Tessin, Argau, sami obywatele ułatwią; ażeby malkontenci, jeśli są

iający, nie mieli pozoroney nawet przyczyny donowych rozruchów. — Testa Ferrata Nuncyusz Apostolskiej stolicy przybył do Friburga pod eskortą wojsk Szwajcarskich. Witali go deputowani Cantonu przed miastem; wieźdzał przy odgłosie armit. Stanowczy w przygotowanym pałacu, powtórnie był witany od deputatów rady wielkiej, naostatek w paradney karecie Landammans Affry udał się na audyencyę; był obecnym obrządkowi G. Ney z całym sztabem, i najwyżsi urzędnicy krajowi. Nuncyusz odwiedził wszystkie klasztory; nakoniec udał się do Lucerne. — Crumpipen poseł Cesarski wkrótce jest spodziewany. — Elektor Wurmberski przybył do Munich. — Elektor Hesse Casselski rozkazał założyć w państwach swoich instytut do szczepienia ospy krowiej.

z Paryża 19 grudnia.

Astronom Mechain ukończywszy rozmiały w Catalonii pośpieszył do Iwki i Maiorki dla dokonania wielkiego dzieła — Rada legionu honorowego dopełniając orszaki według przepisu, wybrała wiele znowu osób, między innemi przyięci do zaszczytu tego ludzkie uczeni. Mechain, Sabathier, Corvisart, Larrey, Desgenettes, Halle, Pelletan, Buache, Portal — Do Boulogne przybyli z Granville i Cherbourg dwie dywizye flotyli z 32 i 20 statków złożone, trzecia z Havre 25 licząca, czwarta 15. piąta 40 z tegoż portu wysłane. Miasto dało kosztowną biesiadę Officerom sztabowym armii i flotyli. Słychać że Batawskie statki i wojska zprzymierzone pod G. Victor będą w tych dniach zprowadzone do Boulogne, inni port Ostendę dla tej flotyli przeznaczają. Konsul w Dunquerque spodziewany; jak tylko odprawi ostatnią inspekcją wojsk i statków, da rozkazy do wyprawy — Jeden z ziomeków naszych osobliwym przemysłem uszedł Angielskiej niewoli. Płynął do oycyzny na okręcie Amerykańskim, tego Kapitan zapytany, iesliby chorego na żółta gorączkę; przyslił mnie Chirurg na ratunek. Nieprzyjaciel nie wdając się w długie rozmowy żagle rozwinął — Korsarz Vaillant z Bordeaux po 72 dniowej żegludze powrócił szczęśliwie do portu, prowadząc wielką zdobycz; zabrał 6 Angielskich okrętów bogato ładownych; między temi jeden wschodnio Indyjski, na którym znajdował się Generał wojsk komputu Baird z całym sztabem i niezmiernemi dostatkami, które naybardziej zgromadzili w zburzeniu Królestwa Mysore po zabiciu nieszczęśliwego Tippu Saiba; tych ięćców w liczbie 80 korsarz do siebie zabrał z bogactwami, i do Bordeaux wprowadził; statek odzyskali Anglicy blisko Corogne.

Senat napisał wyrok, jakim sposobem oddat zagaiane być mają obrady zgromadzenia prawodawczego. Konsul izbę otwierac powinien w obecności 12 Senatorów, Trybunów, Stanu Konsyliarzów. On wybierze Prezydenta z podanych Kandydatów 5, przy tym będzie pieczęć, straż; on ma mieszkanie w pałacu prawodawczym, odbiera pisma od rządu; Vice Prezydentów będzie 4 co miesiąc obieranych większością głosów. Konsul wyznaczy 4. Kwestorów, do których należy szafunek summ rocznie danych ze skarbu na wydatki zgromadzenia. Prawodawcy formować powinni kommissyą odebrawszy pisma od rządu. Prezydent może ich imieniem żądać objaśnienia i potrzebnych od rady stanu wiadomości. Oratorowie rządowi zaniósą odpowiedź. Prezydent z deputowanymi powinien odnosić uchwały zgromadzenia do rządu. Rada wielka Legionu honorowego będzie dopełniona po zawartym pokoju. Osoby do niej wyznaczy Konsul z 3 podanych kandydatów. Urząd Prezydenta ma trwać przez całą sessyą, w której przebiega obrani być powinni kandydaci na prezydencyą sessyi następney — Wojska w Gaud zgromadzone do Boulogne ruszyły, toż samo czynią regimenta w Dunquer-

que stojące, miejsce ich zastąpiły inne z obozu Brugę. Pod Arras zgromadza się uwa dywizya, do której półki w kraju pozostałe posyłał lud wybrany.

Po traktacie w Amiens podpisanym, Angielskim pifarzom otworzyło się pole obszerne do czarnienia Konsula i rządu Francuzk: Ministrowie odpowiedzieli posłowi Andreosy: że powściągnąć ich nie mogą ponieważ to sprzeciwia się prawom krajowym; później w manifeste wojennym wyrzucali, żeśmy chcieli odmienić Angielską konstytucyą, która nie określa wolność druku nadać. Od m. Marca ciż sami pifarze z większą niż przed tem zawziętością powstali, mianowicie Kurjer Londyński. Ponieważ kładli dziwne przypadki, dziwne iże przepowiedzenia, które nie sprawdziły się nigdy, nie tylko ludzie rozsądni, ale gmin nawet wierzyć im przestał. Teraz więc kazano w Londynie zbierać i drukować wszystkie fatyry, piosnki, mowy nayulzeczywistsze od lat kilkadziesiąt wydane w kraju i za granicą przeciwko Francuzom; dzieło składać się będzie z kilkunastu małych książeczek. Te w nieskończoney liczbie między ludem rozrzucone, wrodzoną Anglików ku nam nienawiść odnawiać i zapalać mają, tu ochotnicy, pospolite ruszenie w obozach, dzieci iniewiasty w domach rozrywki znajdują; często zaś powtarzana jest uwaga, że W. Brytannia panją morza zawsze będzie. Cóż podobnego czynili w rewolucyi Jakobini; same jednak palczki przeciw Mocarzom świata, Rządowi, Ministrom &c. miotane nie sprawiłyby zapalu powszechnego, gdyby Francuzów nie prowadziła najprzód bojaźń stracenia nowey i nie znanej wolności, później terroryzm i gilotyna.

z Hagi 24 grudnia.

Już rząd myśl odmienił względem zaciągnięcia długu 7 mill. zlt; summa jest potrzebna w kilku tygodniach, tym czasem wpłynę do skarbu podatki niedawno nałożone; iesliby czego nie stawało, rząd znajdzie u bankierów Amsterdamu; a pożyczkę umyślił zostawić czasowi późniejszy. Gwardya narodowa na początku rewolucyi zpiłana rozwiązana została, z oświadczeniem publiczney wdzięczności, tym którzy do niej wchodzili. W Stycznia nową zpiżemy, która wynosić będzie głów 30 t. służyć ma iedynie do obrony granic i utrzymania wewnętrzney spokoyności — Porę zimową mamy łagodną; wszystkie statki na wyprawę przeznaczone płyną do portów. Wóyska na mieyscu już stoją w Zelandyi i na brzegach. Podobno cała flotyła z Flesingue, albo przynajmniej część znaczna będzie przeprowadzona do Ostendy, Dunquerque, Boulogne; słychać że niektóre dywizye wypłynęły; drugim gotować się każat do spieźniny żeglugi Admirał Verhuel. Anglicy z swojej strony większą część eskadry dotąd utrzymywanej przy brzegach Batawskich, odprowadzili do Flandryjskich i Francuzkich. — Rząd naznaczył pensye żonom i dzieciom Officerów i żołnierzy, którzy będą w niewoli Angielskiej, nie mogą opatrywać rodziny swojej.

Od brzegów Menu 24 Grudnia.

Miedzy rządem Pruskim i Bawarskim stanęła umowa względem zamiany Frankońskich dzierżaw i innych. Elektor ustąpił Fryderykowi III. wiele wsi i okolic przyległych Xięstwu Bareuth; wzajemnie Dwór Berlinski oddał Bawaryi inne zawarte w obrębie Biskupstw sekularyzowanych Bamberg i Wurtzburg. — Minister Stanu Hardenberg wyznaczony jest do objęcia okolic Prusakom ustąpionych. Król Szwedzki oglądał w Munich dom, w którym mieszkał chwalebny pamięci poprzednik jego Gustaw Adolf gdy Bawaryą przebiegał pod czas godo-letniej wojny; udał się potem do wsi Perlach, gdzie znajduje się wiele drzew sadzonych w obecności tegoż Monarchy. Elektor Bawarski Zakonnikom i Zakonnicom zgałzonych klasztorow nadał moc posiadania dóbr, dziedziczenie, robienia testamentow, byleby nic nie zapisywali poddanym Cesarskim, ponieważ w krajach Au-

stryackich nie godzi się także nic zapisywać cudzoziemcom. Tenże Elektor ostrzegł, ażeby nikt nie pożyczal kapitałów na hipotekę dóbr należących do Szlachty Rzeskiej w państwie jego. Dotąd oświadczenie Dworu Wiedeńskiego skutku nie sprawiło; Seym trudność rozwiąże. W mieście Arau jest ziażd wielki kupcow Szwajcarski: którzy układają prośbę do rządu Francuz: względem odmiany przepisów niedawno wydanych, iako szkoldliwych handlowi. Francuzi Artylleryą z Zurich i innych miejsc przeprowadzili do Bafel; wkrótce ustąpią wszyscy z kraiu zprzymierzono-go.

Kantor rekom: mając do usług rozmaitej kondycyi i talentow ludzi. Zapobiega zdrożności przysyłania z słownemi rekwizycjami Faktorow, którzy częstokroć przyszedłszy żądania Panow o ludzkie wymieniaia, (a gdy ich Kantor posle) Panowie się takowey rekwizycyi, iako nigdy nie byley wypierają; a tak Kantor o nie regularnie posyłanie, z naruszeniem publiczney ufności obwinionym zostaje. Przeto prosi, aby swe rekwizycye na Kartach z podpisem własney ręki przysyłali, za któremi bez zawodu swych żądań skutek odbiorą. Przypomina Kantor powierzone sobie do negocyacyi Folwarki, kamienice, stancye, poiazy, konie, Paia, Serwis, i Zegarek repetier. Prosi uwiedomienia o summach na procenta: w podobnym sposobie odebrał Kantor adres od JP. Szeby byłego Sekretarza I. K. M. poczty Miia: proszący o uwiedomienie ktoby miał po zmarłych jego Plenipotentach: Obligi i inne Dokumenta Domowi Baronow Szeuow służące, aby o tym Kantor uwiedomił. Takż uwiedamia Kantor właściciela Papierow zgubionych w Ru przeszłym Xbra 27 d. iż o takowych wie u kogo znayduia się.

Jerzy Wazulis ze Wsi Janć Gospodarz, poddany JP. Antoniego Jawgiella Rotmistrza Ptu Witkomi. w Parafii Wizińskiej mieszkającego, na dniu 16 Msca Xbra 1803 Ru uieki z żoną, i dwóyma dziećmi. Sam Jerzy Wazulis lat ma 40, włosow rusawych urody szredniey; żona Imieniem Krystyna, słabego wzroku, syn starszy Jakub, ma lat 13. Młodszy Wawrzyniec dziesięcioletni Chłopiec. Uprowadzili z sobą parę koni Gospodarskich i kilka sztuk bydła rogatego; ktoby tych zbiegow zatrzymał, i dał zasć do Poaseora pomienionych Dobr, w nadgrode odbierze Rubli 3 bo.

Sąd Taxator: Exdyw: za Dek: Ziem: Gr: dnia 10. 10. Julii 1803. ferow: między sukces: Pretens: Kredyt: i Debit: zesłego Jana Benkiena Szamb: w mająt: Emphit Narewka zwaney w Pow: Pruż: sytuowanej po tymże lmsć Benkienie pozostałey; Agituiący się: ninieyszą powtórna Publikatą wszystkich Kredytorów Pretens: i Debit: zesłego Szam: Benkiena obwieszcza aby każdy mający do majątku Benkiena pod Konkurs idącego pretensyą, prawną odezwę z dowodami należnemi na termin d. 20 Januاری 1804. iako z odroczenia ostatni do Sądu Exdyw: uczynił, kto zaś natym terminie przed wzięciem całej sprawy do namowy dowodów pretensyi swojej niezłoży, i pod rekognicyą Sądu Exdyw: nie odda, ulegnie na zawsze Ammissyi; przytym Sąd Exdyw: zawiadamia że wtymże terminie d. 20 Januاری 1804. Massy Majatku zesłego Benkiena na Fundusz jego Kredytorów i Pretensorów; wszelkie Ruchomości, Meble, Naczynia, Srybro, Cyna, Miedź, Żelazo, Poiazy, Konie, Bydło, różnego rodzaju zgatunku przez Publiczną Licytacyą więcey dającym za gotowe pieniądze wyprzedawać się będą; życzący więc sobie zteyże licytacyi cokolwiek nabyć, na wpomienionym czasie do Majętności narewki udać się.

Poddany wieczysty Wialbotowski JW. Szczyta Marszałka Ptu Mozyrskiego rewizynemi Zkaskami zajęty na Imie Tomasz Węciałac lat mający 24 urody mierzney, twarzy białey okragley gładkley, nosa małego prostego, oczu ciemno-

blekitnych, włosow na głowie ciemno-rusawych strzyżonych, brody i wasa golonych, w siermiendze białey, lecz iuż baidzo wytartey i zaszmarowanej, pas czarny szarszadronowy, spodni płocienne, w bótach i kapeluszu czarnym, uczony kunsztu Browarniczego, lecz wielki faydak i człek swywolny. Jesliby kto złapał takiego człowieka proszę dostawić do Wialbotowa, czyli do Sądu Niższego Ziemskiego Ptu Oszmiańskiego, azato zupełną odbierze nadgrode.

JW Jerzy Hrabia Wielhorski Senator i Kawaler wielu Orderow cheąc dostateczny uczynić rozrachunek z Kredytorami swoiem; którym niezaprzeczone wydał Dokumenta i za onem miał sobie zaliczone summy, Amianowicie przekonąć się żąda, o tych długach ktoć na złe użytych blankietach zapisanemi będąc dotychczas są ukrywaniemi, co wzupełnym przekonaniu oświadcza JW Senator, Ponieważ pokilka kroć tak przez Ogólne pozwanie przed Sąd Kommissarski ziażdowy Warszawski, iakoteż przez publiczne i Rządowe gazety wyzywaiąc Kredytorow do okazania wszelkiego rodzaju Obligow, Kart, Skryptow, Dokumentow, niemogi być tak szczęśliwym, aby dokładną mógł pewną wiadomość onych. Teraz zaś oświadcza się przed całą powszocznoscia że niezaprzeczy żadnem takowemu Dokumentow, który jest przez niego samego na Aktualną wziętą summe; lub za jego wiedzą wydany, i że wielu zrobienia z swoiem Kredytorami przytornych i przyzwoitych układow, zaprasza wszystkich tych Kredytorow, którzy czystę i niezaprzeczone mają Dokumenta Obligi i skrypta, aby one od daty ninieyszey naydaley wprzeciagu miesiący szesciu w Aktach Ziemskich Ptt. Grodzieńskiego, pod upadkiem wrzeczy oblatowali Gdzie pod obecnością Rządu i Sądu Głównego Gubernii Grodzieńsko Litt: Dobra Kamianiec Litewski zostaią wtym zaś miejscu ostrzegając Publicznosc aby Dokumentow fałszywie na Blankietach zapisanych, pod utratą za one zaliczoney summy nikt nienabywał i pod żadnym pretextem etiam za naymnieyszą summe nieku-pował Dat w Grodzie 1803 Ru Msca 8bra 28 dnia takową publikatę iako Plenipotent podpisał.

Ian Sokołowski exded Rza Nayw Lit:

Ludwik Karłowicz Mieczny Ptu Mereckiego, Statosta Sabortowicki, czyni do całej Publicznosci ostrzezenie wrzeczy następney: iż w Ru przeszłym 1802 nabywszy od WJP. Romerowey Prezyd: Ziem: Troci i odiey potomstwa Dobra Podzitwa zwane w Poie Lidzkim leżące, w Gubernii Grodzień: sytuowane, orau za prawem wisczysto-przedażnym przyznanym, i za lntromissyą prawnie sporządzoną w aktualną wszedłszy oich posesyą, gdy dochodza z różnych stron Dellatora smutne waesci, iż WJP. Bolesław Romer Prezydentowicz Ziemski Trocki, nateż Dobta Podzitwa przez Aktora ostrzezenie te czyniącego nabyte, i całkowicie zapłacone, odważa się różne z różnemi Ichmosciami czynić frymarki i zaciągac długi, przeto Akror zapobiegaiąc wszelkim na przyszłość inkowienicyom, i swoje nowo-nabyte Dobra Podzitwa zwane ratuiąc od wszelkich nieprzyzwoitych kabał, ostrzega, iż żadnych długow od daty Interocyj pomiędzy Aktorem, a WJPanią Romerową Prezydentową Ziem. Trocki i iey potomstwem nastaley nie przyjmie, i wydawanych bądź przez kogokolwiek, Obligow, Wexlow, Kart, a mianowicie w akta publiczne nie wprowadzonych, że opłacać nie będzie, wszystkich Obywateli obwieszcza.

W teraznieyszym Styczniu zaczyna się abonowanie gazety Litewskicy; półroczne dla odbierających pocztą kwartalne dla mieszkających w Wilnie, opłata dawnieysza, z pocztą na półroczcie Rubli srebi: 7. na miejscu na kwartał zila 15. wychodzić będzie iak dotąd regularnie we Srode i Sobote między godzina 2. 4. z poludnia.